

Nationaal Programma **RES** Regionale Energie Strategie

Nieuwsbrief 5 februari 2021



In deze editie

[Nieuws](#)

[Nieuwe praktijkverhalen](#)

[Kennis en producten](#)

[Ontwikkelingen in Den Haag](#)

[Uit de regio's](#)

[Terugkijken en lezen](#)

[Agenda: bijeenkomsten en webinars](#)

[Een greep uit het nieuws](#)

Nieuws



Doel duurzame energie op land in 2030 binnen bereik dankzij werk van regio's

Dertig regio's maken plannen voor het opwekken van duurzame energie op land. Doel is om samen 35 TWh hernieuwbare energie op te wekken in 2030. In het Klimaatakkoord is gekozen voor een zorgvuldige afweging, die regionaal gemaakt wordt: passen de ideeën voor zonne- en windenergie in de ruimte en op het energienet? Zijn ze acceptabel voor inwoners? Deze regionale aanpak werpt zijn vruchten af. Dat blijkt uit de stand van zaken (de 'foto') van het Nationaal Programma RES en de Monitor concept-RES van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), die beide op 1 februari zijn gepubliceerd.

De concept-plannen van de regio's zijn goed onderbouwde documenten. Het kwantitatieve doel van 35 TWh in 2030 valt binnen de bandbreedte die het PBL heeft aangegeven. Maar of het doel daadwerkelijk bereikt gaat worden, is geen gelopen race. Dat zal grote inspanningen vergen en lastige, vaak politieke, regionale en nationale keuzes. Ondersteuning, open gesprek en samenwerking blijven nodig.

De decentrale overheden geven, op basis van de foto en de PBL-monitor, aan dat Route35 – de verdeelsystematiek voor als de 35 TWh niet gehaald wordt – nu niet in werking hoeft te treden. Wel lijkt het een goed idee om de verfijning van de criteria in deze systematiek af te maken. Route35 blijft 'stand-by' tot de RES 1.0 er ligt.

[Lees hier meer over de foto van NP RES en de monitor van het PBL](#)

Blog Kristel Lammers: Net als samenwonen

Het lijkt dat de verschillende partijen in de RES elkaar steeds beter begrijpen. Problemen worden gaandeweg meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het is allang niet meer: jij moet dit oplossen, dan kan ik daarna verder. Waarmee niet is gezegd dat het van een leien dakje gaat. Simpele oplossingen zijn niet voorhanden. Wel een oude en eenvoudige wijsheid. Zet jezelf op het spel, zodat je impact hebt. Heb de moed om de eerste stap te zetten in een andere dan de gebruikelijke richting. Dat zegt Kristel Lammers, directeur van het Nationaal Programma RES, in haar nieuwste blog. 'Het is niet makkelijk, maar met één oog op de stand van zaken van 1 februari, stel ik vast dat er nog veel moet gebeuren om de ambities te realiseren, maar óók dat we een heel aardig eind op weg zijn.'

[Lees hier de nieuwe blog van Kristel Lammers](#)



Magazine Onze Toekomst brengt energietransitie tot leven

NP RES heeft het online magazine Onze Toekomst gepubliceerd. In korte films en podcasts laat het magazine de energietransitie en de Regionale Energiestrategie (RES) tot leven komen via persoonlijke portretten en verhalen. Verhalen die gevoel en inzicht geven in hoe mensen kijken naar de energietransitie, wat het belang ervan is, wie eraan werken, welke belangen er meespelen en welke dilemma's dat oplevert. Van gemeenteraadslid tot ontwikkelaar van zonnepanelen. Van burgemeester tot dorpsbewoner. En van de jongere tot de oudere generatie. Heb je zelf een verhaal dat niet mag ontbreken? Meld je dan bij info@npres.nl.

[Luister, bekijk en lees hier de verhalen in het magazine Onze Toekomst](#)

NP RES vernieuwt website

Sinds deze week is de vernieuwde website van NP RES live. De site is nu ingedeeld volgens vier hoofdthema's: werkwijze, energiesysteem, ruimte en participatie. Zo vind je snel en handzaam de inhoudelijke informatie die je zoekt. Op de site delen we kennis, ervaringen en voorbeelden uit de praktijk. Ook voor actuele ontwikkelingen en het laatste nieuws rond de RES'en kun je terecht op onze site.

[Bekijk de vernieuwde website van NP RES](#)

#betrokkenbijklimaat: ideeën gevraagd om inwoners te betrekken bij klimaatbeleid

[Het kabinet heeft een adviescommissie onder leiding van voormalig Nationaal Ombudsman Alex Brenninkmeijer gevraagd](#) om te onderzoeken hoe je inwoners beter kunt betrekken bij klimaatbeleid. De adviescommissie zal bestaande onderzoeken en rapporten verzamelen en ontvangt ook graag ideeën uit de samenleving. Iedereen die een idee heeft, wordt uitgenodigd om dat voor 1 maart a.s. in te sturen via www.betrokkenbijklimaat.nl. Deel deze oproep in je regio, gemeente of eigen netwerk!

Lokale Energiemonitor: bijna 100.000 deelnemers aan lokale energieprojecten

Ons land telt intussen 623 energiecoöperaties met samen bijna 100.000 leden. De opbrengsten uit deze wind-, zon- en warmteprojecten groeien hard en blijven dat de komende jaren doen, terwijl de organisaties tegelijkertijd professionaliseren. Daardoor groeit hun maatschappelijke impact. Inmiddels is het voor bijna alle Nederlanders mogelijk om aan te sluiten bij een lokale energiecoöperatie. Dat en meer blijkt uit de recent gepubliceerde Lokale Energie Monitor van klimaatstichting HIER.

[Download hier de Lokale Energie Monitor 2020](#)

Nieuwe praktijkverhalen

Hoe de burens van Windpark Nijmegen-Betuwe vrienden werden

Wie ter hoogte van afslag Elst over de A15 rijdt, ziet ze staan: de vier molens van Windpark Nijmegen-Betuwe, 100% in bezit van Energiecoöperatie WPN. Initiatiefnemer Alex de Meijer vertelt hoe je een windpark van de grond krijgt met lokaal eigendom én draagvlak. Lees meer op energieparticipatie.nl

MBKA 'aanjager' in discussie over kosten warmtetransitie

Een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) helpt om vaart te krijgen in het bestuurlijke gesprek over de

warmtetransitie. Dat is de ervaring van René Idema, initiator vanuit de RES-regio's West-Brabant en Hart van Brabant, die samen zo'n analyse lieten maken. Lees meer over [MKBA 'aanjager' in discussie over kosten warmtetransitie](#)

Jongeren doen mee in de RES van Cleantech Regio

De Cleantech Regio betreft jongeren actief bij de RES. Projectsecretaris Kirsten Dijkman en JongRES-vertegenwoordiger Jurjen van Weerdenburg vertellen hoe zij dat doen. Hun belangrijkste tips: pak het serieus aan en neem er de tijd voor. Lees 'Jongeren doen mee in de RES van Cleantech Regio' op [energieparticipatie.nl](#)

Kennis en producten

Serious Game maakt systeemefficiëntie inzichtelijk

We moeten ons energiesysteem zo efficiënt mogelijk benutten. Naast het aantal op te wekken TWh, de ruimtelijke inpassing en het maatschappelijk draagvlak, is systeemefficiëntie dan ook één van de vier elementen die regio's meenemen in hun afwegingen. Maar hoe krijg je, als raads- of statenlid, inzicht in dit afwegingskader? En hoe kun je er zelf invloed op uitoefenen? NP RES heeft, samen met GenerationEnergy, een serious game ontwikkeld om hiermee aan de slag te gaan. In groepjes van zes tot acht mensen ga je interactief verdiepen in het onderwerp. [RES-regio FruitDelta Rivierenland heeft hier positieve ervaringen mee opgedaan](#). Ook interesse? Je kunt de serious game aanvragen via de [expertpool](#) van NPRES.

[Bekijk hier een impressie van de serious game](#)

Factsheet opschaalbare oplossingen voor transportschaarste

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) werkt samen met Netbeheer Nederland, Energie Nederland, NWEA, Holland Solar en Energie Samen aan het opschalen van zeven oplossingen voor transportschaarste op het elektriciteitsnet. Accenture werkt in opdracht van deze organisaties aan een prototype voor een kennisplatform waarmee netbeheerders en marktpartijen informatie krijgen die de toepassing van deze oplossingen bevordert. Cable pooling is als casestudy gekozen. Een interactief prototype zal worden getest met beoogde eindgebruikers. In onderstaande factsheet lees je er meer over.

[Bekijk hier de factsheet 'opschaalbare oplossingen voor transportschaarste'](#)

Ontwikkelingen in Den Haag



NP RES schreef position paper voor rondetafelgesprek Tweede Kamer

Op 27 januari organiseerde de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek over de Regionale Energiestrategieën. NP RES schreef op uitnodiging een position paper, met daarin een korte stand van zaken, aandacht voor dilemma's en mogelijke oplossingen en voor de behoefte aan (nationale) ondersteuning na de RES 1.0. Naast NP RES stelden ook andere organisaties position papers op.

[Hier kun je het rondetafelgesprek terugkijken en de position papers lezen](#)

Uit de regio's

RES 1.0 West-Brabant klaar

Als tweede regio in Nederland – na Zeeland – presenteert RES-regio West-Brabant de RES 1.0. West-Brabant gaat tot 2030 2,0 TWh duurzame energie opwekken. Een groot deel van de nieuwe opgave (0,7 TWh) zal worden opgewekt met zonnepanelen op daken, een kleiner deel met zonneparken en 9 tot 12 extra windturbines, rekening houdend met de kwaliteit van het Brabantse landschap. De RES 1.0 gaat nu naar de regionale overheden ter besluitvorming. Op 10 februari presenteert de regio de plannen tijdens een webinar aan inwoners, bedrijven en andere belangstellenden.

[Lees hier meer over de RES 1.0 van West-Brabant](#)

Meedenken met de REKS van Hart van Brabant

In regio Hart van Brabant heet de RES een REKS: de Regionale Energie- en Klimaatstrategie. Hart van Brabant organiseert een serie regionale en lokale

Webinar Informatie Hoekpunten Afwegingskader RES West-Overijssel

RES-regio West-Overijssel weegt de plannen en zoekgebieden af binnen de vier hoekpunten van het afwegingskader: bijdrage energietransitie, maatschappelijke kostenefficiëntie, ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke acceptatie. Wat betekenen die hoekpunten precies? Aan welke knoppen kun je draaien? Tijdens een webinar legden de projectleiders van de RES West-Overijssel dit uit.

[Kijk hier het webinar terug](#)

Gemeente Losser: online informatieavond over windbeleid

De gemeenten Losser, Dinkelland, Tubbergen en Oldenzaal ontwikkelen, als onderdeel van de RES Twente, een gezamenlijk windbeleid dat op dit moment ter inzage ligt. De gemeente Losser hield

online activiteiten, bijeenkomsten en een burgerpanel om zoveel mogelijk mensen te laten meepraten en -denken over de REKS. Veel van die activiteiten kun je terugkijken via onderstaande link.

[Kijk hier de online participatieactiviteiten van Hart van Brabant terug](#)

hierover een online informatieavond voor inwoners, ondernemers en organisaties, onder het motto 'lokaal oplossen is ook lokaal profiteren'.

[Kijk hier de informatieavond terug](#)

Webinar RES Alblasserwaard over windenergie

De gemeenten Gorinchem en Molenlanden (RES-regio Alblasserwaard) onderzoeken samen de mogelijkheden voor het opwekken van windenergie bij bedrijventerrein Avelingen en langs snelweg A15-Oost. Tijdens een webinar eind januari gaven vertegenwoordigers van beide gemeenten inzicht in de plannen.

[Kijk hier het webinar terug](#)

Terugkijken en lezen



Webinar NP RES en Democratie in Actie over de positie van volksvertegenwoordigers in de RES

Dit voorjaar wordt de RES 1.0 ter besluitvorming voorgelegd aan gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen. Hoe kun je als volksvertegenwoordiger je democratische rol hierin optimaal vervullen? Welke instrumenten staan je daarbij ten dienste? Hoe kun je leren van andere regio's? NP RES organiseerde op 14 januari, samen met het programma Democratie in Actie, een webinar waar deze en andere vragen aan bod kwamen.

[Kijk hier het webinar over volksvertegenwoordigers en de RES terug](#)

EZK-evenement Partners in energie-uitdagingen

Van 25 tot en met 28 januari vond voor de vijfde keer het EZK-evenement: Partners in energie-uitdagingen plaats. Dit keer helemaal digitaal, via een online platform: drie dagen vol met webinars over energiebesparing en verduurzaming. NP RES-directeur Kristel Lammers was een van de sprekers tijdens het webinar 'bevorderen gebiedsgerichte aanpak bij elektriciteit en warmte'.

[Meer informatie over het EZK-evenement](#)

Pakhuis de Zwijger: ruimte voor energietransitie

Pakhuis de Zwijger – platform voor creatie en innovatie in Amsterdam – organiseerde een livecast over ruimte voor energietransitie in combinatie met de grote uitdagingen op het gebied van woningbouw, natuur en landschap. Kristel Lammers gaf hierbij uitleg over de rol en de betekenis van de RES'en.

[Kijk hier de livecast terug](#)

Pakhuis de Zwijger: burgerberaad voor het klimaat

In de programmareeks NL Kiest, in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, maakte Pakhuis de Zwijger, samen met Bureau Burgerberaad en Extinction Rebellion, een programma over een burgerberaad voor het klimaat. Met onder andere Ed Nijpels, voorzitter Voortgangsoverleg Klimaatakkoord, en de Tweede Kamerleden Agnes Mulder (CDA) en Matthijs Sienot (D66).

[Kijk hier het programma over het burgerberaad terug](#)

Agenda: bijeenkomsten & webinars



11 februari 2021 - Masterclass Gemeenten en zonne-energie

Op 11 februari organiseert NP RES een masterclass voor gemeenten over zonne-energie. De masterclass is bedoeld voor gemeenten met weinig tot geen ervaring met beleidsontwikkeling op dit gebied. Je krijgt inzicht in beschikbare gemeentelijke aanpakken en beleidsvoorbeelden, mogelijke provinciale kaders en relevante Rijksinstrumenten. De masterclass richt zich op het hele traject van beleidsvoorbereiding tot uitvoering. Doel is dat je als gemeente op basis van de voorbeelden en inzichten zelf vervolgstappen kunt zetten.

[Meer informatie en aanmelden](#)

11 februari 2021 - online informatiebijeenkomst Topsector Energie: de Business-opportunity's van de Expo Dubai

Onder de slogan 'Connecting Minds, Creating the Future' presenteren meer dan 200 landen zich vanaf oktober dit jaar tot in 2022 op de wereldtentoonstelling Expo Dubai. Nederland legt in zijn bijdrage de nadruk, naast water en voedsel, op energie. De wereldtentoonstelling biedt kansen op nieuwe samenwerkingspartners en business opportunity's. Op 11 februari organiseert de Topsector Energie een online informatiebijeenkomst over energie met de nadruk op waterstof.

[Meer informatie en aanmelden](#)

15 februari 2021 - PAW en ECW: Kennis- en leerbijeenkomst transitievisie warmte

Het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en het Expertise Centrum Warmte (ECW) organiseren op 15 februari een online kennis- en leerbijeenkomst over de transitievisie warmte. De gemeenten Gouda en Dronten en diverse experts delen hun ervaringen en dilemma's en er is ruim gelegenheid om vragen te stellen.

[Meer informatie en aanmelden](#)

4 maart 2021 - Congres Aardgasvrije Wijken

Op 4 maart organiseert het Programma Aardgasvrije Wijken de tweede editie van het Congres Aardgasvrije Wijken, dit keer online. Het congres is voor gemeenten en andere overheden, woningcorporaties, netbeheerders, warmtebedrijven, bouwers en installateurs, energiecoöperaties en bewonersinitiatieven. Wetenschappers, studenten en andere kennispartners zijn ook van harte welkom.

[Meer informatie en aanmelden](#)

4 maart 2021 - webinar Groen Herstel: Versnelling van de regionale energietransitie beroepsonderwijs

Welke slimme en vernieuwende rol kunnen publiek-private samenwerkingen in het beroepsonderwijs spelen in de regionale energietransitie? Daarover organiseert een samenwerkingsverband van NP RES, SER, RVO, ministerie van EZK, Katapult en Topsector Energie, op 4 maart een webinar. Dit is het eerste in een reeks van vijf webinars over werken aan groen herstel vanuit publiek-private samenwerkingen.

[Meer informatie en aanmelden](#)

31 maart 2021 - Ministerie van BZK e.a. NOVI-conferentie

Op woensdag 31 maart vindt de eerste conferentie plaats over de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Een jaarlijkse dag waarop iedereen bij elkaar komt die betrokken is bij de inrichting van de schaarse ruimte in Nederland. Op de conferentie praten experts je bij over de koers en over de stappen die al zijn gezet. Het programma is nog in ontwikkeling, maar het wordt een levendige dag met talkshows, webinars en interactieve sessies over alles wat met de fysieke leefomgeving te maken heeft.

[Meer informatie en aanmelden](#)

Greep uit het nieuws

AD: [Onderzoek naar burgerpanels bij wind- en zonneparken](#)

De Volkskrant: [Rapport opwekking duurzame elektriciteit: nog veel onzekerheden bij halen doelstellingen Klimaatakkoord](#)

NOS: ['Maak plannen voor wind- en zonneparken visueel inzichtelijk'](#)

De Gelderlander: [Kleine windmolen serieuze energieopwekker: 'Werk iedere dag met natuur, nu haal ik daar ook mijn energie uit'](#)

NH Nieuws: [Enquête over nieuwe windmolens: 'Tot nu toe 65 procent van de mensen positief'](#)

Energiea: [Nog veel hobbels maar 2030-doel haalbaar voor RES-regio's](#)

RTV Utrecht: [Onzekerheid blijft over haalbaarheid klimaatdoelen, ook Utrechtse plannen nog te vaag](#)

Solar Magazine: [PBL over plannen energieregio's: behalen doelen Klimaatakkoord wind- en zonne-energie geen gelopen race](#)

AD: ['Deel van inwoners krijgt pijn: windmolens en zonneparken moeten érgens komen'](#)

Reformatorisch Dagblad: [Miljarden extra nodig voor stroomnetwerk, rekening verder omhoog](#)

Binnenlands Bestuur: [RES: netcapaciteit en draagvlak blijven knelpunten](#)

Trouw: [Planbureau voor de leefomgeving: helpt van klimaatplannen nog te vaag](#)

Trouw: [Het 'stille midden' moet het klimaatbeleid verder brengen](#)